

Financiële bronnen voor cultuureducatie

Hoeveel euries zitten voor cultuureducatie in de knip?

Bij de vraag; hoe financieren we cultuureducatie, gaan in onderwijs- en cultuurland de wenkbrauwen omhoog en worden rimpels zichtbaar. Wie weet van de hoed en de rand? De directeur, die weet alles, maar in het gesprek met de ICC'er blijkt dat er veel onduidelijkheid is. Tijdens de vele ICC trainingen, die ik geef voor EDU-ART Gelderland, komt steeds de vraag over geld naar voren en ik ben erin gedoken, heb een paar ontdekkingen gedaan en de zaak geordend.

Wie bepaalt die betaalt

Kort samengevat kun je zeggen, dat alle nieuwe regelingen vanaf 2006 gemeen hebben, dat het schoolbestuur (bevoegd gezag) bepaalt hoe inkomsten voor onderwijs en bijv. cultuureducatie worden besteed. OC en W stelt kaders en toetst op kwaliteitscriteria. Het is een cultuuromslag en nu zien we een steeds sterker wordend bovenschools- en schoolmanagement die beleid bepalen en financiële kaders vaststellen in de Lumpsumbegroting. Dit biedt kansen voor o.a. schoolprofilering en nieuw inkoopbeleid voor externe cultuurleveranciers. Er is ruimte voor marktwerking. De bedreigingen zijn o.a.: geen beleid geen geld (dus de noodzaak voor beleidsplan cultuureducatie).

“Als wij het belangrijk vinden dat uit de Lumpsum een bedrag per ll gereserveerd wordt voor cultuur bovenop de €10.90 per ll dan doen wij dat”; aldus een directeur.

Lumpsumfinanciering, oftewel een zak met geld

Op 1 augustus 2006 is de lumpsumfinanciering ingevoerd in het PO. De school ontvangt één budget, lumpsum, voor alle kosten. Er is geen schot meer tussen personeel en materieel. Met andere woorden: door deze zogeheten ontschotting dient de school zelf te bepalen waarvoor en hoeveel geld wordt uitgegeven. Hoewel de vergoedingen per school worden berekend, worden ze op bestuursniveau uitgekeerd. Van daaruit wordt het geld over de scholen verdeeld volgens door het bestuur vastgestelde criteria. Er wordt ook op bestuursniveau, dus niet als nu per school, door het bestuur met het ministerie van OCW afgerekend (bron: www.lumpsumportaal.nl)

In de begroting staan posten voor o.a. leermiddelen, excursies, presentaties, deskundigheid, schoolontwikkeling en begeleiding bij het persoonlijke ontwikkelplan (POP). Cultuureducatie kan als post worden opgenomen (Londo of VELO gelden bestaan niet meer).

Zo kan een museum of erfgoedbezoek onder excursie worden geboekt, aankoop muziekmethode onder leermiddelen, een teamtraining onder nascholing. Creatief boekhouden beidt vele perspectieven.

Schoolbegeleiding

Schoolbegeleiding omvat begeleidingsactiviteiten, ontwikkelingsactiviteiten, advisering, informatieverstrekking en evaluatie, evenals activiteiten die dienen tot bevordering van een optimale schoolloopbaan van leerlingen. De wet waarmee vraagfinanciering is ingevoerd op het terrein van schoolbegeleiding, is op

1 augustus 2006 in werking getreden. Dit betekent dat 50 % van het rijksbudget voor schoolbegeleiding nu wordt uitgekeerd aan de schoolbesturen (€19,73 per leerling). De andere 50 % wordt tot 1 januari 2008 nog uitgekeerd aan de schoolbegeleidingsdiensten (eveneens €19,73 per leerling) die daarvoor diensten moeten leveren aan de desbetreffende scholen. Vanaf 1 januari 2008 zal het gehele rijksbudget voor schoolbegeleiding (+/- € 40, -) ter beschikking komen van de schoolbesturen.(bron: www.vbs.nl)

Momenteel is er veel onrust bij SBD's over het voortbestaan, hebben soms last van oud imago, gaan markt- en prestatiegericht werken en krijgen concurrentie. Ook hier zien we dat scholen hun krachten bundelen en bepalen welke begeleiders of trainers diensten leveren onder duidelijke condities. De markt licht open. Externe culturele aanbieders kunnen een bijdrage leveren aan kwaliteitsverbetering, teaminspiratie en het bevorderen van een culturele loopbaan van de leerling. Denk aan cursussen, studiedagen, begeleiding en cultureel portfolio.

CEPO (Regeling Versterking Cultuureducatie in het Primair Onderwijs)

De *Regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs* wil cultuureducatie verankeren in het primair onderwijs. Het doel is kinderen in een doorlopende leerlijn kennis te laten maken met cultuur. Om cultuureducatie vorm te geven werken scholen samen met culturele instellingen. De regeling loopt van 2004 tot 2009 (is verlengd door Min Plasterk). Deelnemende scholen ontvangen €10.90 per leerling per schooljaar.

Deelnemende scholen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen: de school vult het bij de aanvraag behorende vragenformulier volledig in, de school is bereid mee te werken aan een nulmeting en (tussentijdse) evaluaties; de school neemt de besteding van de subsidie herkenbaar op in het jaarverslag.

Met het indienen van de aanvraag verklaart het bevoegde gezag dat de school; een meerjarige visie op de rol van cultuureducatie in het onderwijsprogramma ontwikkelt en deze visie opneemt in het schoolbeleid; in samenwerking met culturele instellingen deze visie vertaalt in passende cultuureducatieve activiteiten; deelneemt aan een netwerk van scholen en culturele instellingen; aandacht besteedt aan deskundigheidsbevordering van het personeel op het gebied van cultuureducatie.

De drie hierboven beschreven regelingen gelden voor alle scholen, daarnaast is er nog het GAO budget voor het aanpakken van onderwijsachterstanden op basis van de gewichtenregeling. De gelden gaan nu rechtstreeks naar de schoolbesturen en worden niet meer via de gemeenten toegekend. Vanuit dit budget kunnen culturele activiteiten worden gefinancierd die passen binnen de doelstellingen die in het bijzonder gericht zijn op taalverwerving en vergroten van sociale en emotionele competenties.

Sommige scholen weten ook eigen financiële bronnen aan te boren voor cultuur zoals de ouderbijdrage, sponsorloop, cultuurmarkten, bedrijven uit de regio gericht werven voor subsidie. Landelijke fondsen, en dat zijn er vele, worden nog te weinig verkend en gericht aangeschreven. Dit blijktbaar een vak apart en een brug te ver.

Gemeenten en provincies stellen, ieder op autonome wijze, budgetten met regelingen voor cultuureducatie beschikbaar die rechtstreeks aan scholen of indirect via culturele worden toegekend. De provincie Limburg gaf een bijdrage voor leerlingvervoer en stellen vele gemeenten kleine en grote budgetten per leerling voor educatie beschikbaar. Zo is er voor de culturele loopbaan van het kind op een ene school € 10,90 en andere € 45, - per jaar beschikbaar.

Hoeveel euries zitten er voor cultuureducatie in de knip?

Dit is vraag waarmee we begonnen en daarvoor heb ik kennis verzameld en met adviseurs van EDU-ART een Excel rekenmodel ontwikkeld voor de ICC-er, dat uitrekent wat jaarlijks beschikbaar is voor cultuureducatie. Het is tevens een oefening over budgetteren en na te denken over waar wat thuis hoort. De kunst is de schatkist te vullen met veel dukaten voor voorstellingen, workshop, excursies, nascholing en leerlingvervoer. Voor informatie en advies kunt u contact opnemen.

Rudy Elmans
Trainer, adviseur, coach
Cultuureducatie, drama en inspiratie
www.kunst-werkt.nl